No. 95. DONDERDAG 13 AUGUSTUS. 1863.

VEERTIGSTE JAARGANG.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT, geschiedt op **Dingsdag**, **Donderdag** en **Zaturdag**. De prijs is per DRIE MAANDEN te ASSEN **f 2.80**, buiten ASSEN franco per pos **f 2.45**. — De prijs der ADVERTENTIEN is van een tot vijf regels **f 1.00**. en voor elken regel meer **f »-15**, behalve **f „-35** zegelregt. Groote regels naar plaatsruimte.

GEDEPUTEERDE STATEN der provincie Drenthe,

Brengen ter algemeene kennis van de besturen en ingezetenen der belanghebbende gemeenten in deze provincie, dat volgens eene van Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen ontvangene kennisgeving, door den Raad der gemeente *Hoogezand* besloten is, om *jaarlijks eene derde VEEMARKT te MARTENSHOEK te houden op den vierden Donderdag in de maand October.*

Zullende de bedoelde besturen of ingezetenen, wanneer zij daartegen bezwaren mogten hebben en zij er belang in stellen, dat daarop w·rde gelet, die bezwaren, *binnen tien dagen na heden*, schriftelijk aan dit Collegie kunnen mededeelen.

Assen den 12 Augustus 1863.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK, Voorzitter.
W. H. HOFSTEDE, Griffier.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der gemeente Assen doen te weten, dat de rekening van Inkomsten en Uitgaven der gemeente over 1862, zooals die den Raad zal worden aangeboden, gedurende 14 dagen ter inzage zal voorliggen ter Secretarie, ingaande den 15 dezer maand en tegen betaling der kosten in afschrift verkrijgbaar zal zijn.

Assen, 10 Aug. 1863.

Burgemeester en Wethouders voornoemd
VAN DER FELTZ, Burgemeester.
G. L. W. VOS, Secretaris.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der gemeente Assen doen te weten, dat de verloting der plaatsen voor de tenten, kramen, of stallen, die belanghebbenden wenschen op te slaan ter gelegenheid der veemarkt alhier, invallende Donderdag den 27 Augustus a. s., zal plaats hebben ten gemeentehuize op Dingsdag den 25 Aug. te voren, des middags te 12 uur, wordende derhalve zij, die in de verloting wenschen te deelen, opgeroepen, om voor dien tijd de noodige aangifte ter Secretarie te doen.

Met de regeling der aangelegenheden voor de markt zijn belast *J. van Beerze* en *G. Stel.*

Assen den 12 Augustus 1863.

De Burgemeester,
H. VOS, L. B.
De Secretaris,
G. L. W. VOS.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

De Poolsche kwestie slaapt niet.

Zij bragt de pennen weder in beweging en wèl-onderrigte personen willen weten, dat het antwoord van Frankrijk nog dreigend genoeg is.

Wij blijven staan, strikt neutraal — zegt John Bull.

Een Parijsch blad verzekert, dat Keizer *Napoleon III* bij den Czaar blijft aandringen op eene conferentie van 8 Mogendheden, maar voegt er bij, dat de taal des Keizers zoo gematigd is, dat Rusland kan toegeven.

Prins *Gortschakoff* gaf dus niet te vergeefs les in het briefschrijven.

De geheime Nationale Regering van Polen heeft in een manifest aan de drie Mogendheden het volgende gezegd:

»Gij verlangt van ons achting voor uwe verdragen en tractaten, en met deze tractaten doodt gij ons. Gij bekent dat onze zaak eene regtvaardige is, en toch moeten wij overal, zoo ver Europa zich uitstrekt, ons met ons regt in onderaardsche plaatsen verbergen. Daartoe heeft U uw verbond met Rusland gebragt, en uwe woorden van sympathie, die van geene daden vergezeld gingen, wijst Rusland af, en noemt ze ophitsingen tot eene zamenzwering tegen de wereld-orde. Alzoo nogmaals in den naam van het nieuw opgewekte leven in Polen, in den naam der sympathie, die gij voor ons gevoelt, vragen wij u: betreedt den weg dien de Voorzienigheid ons gemeenschappelijk aanwijst, vereenigt daden en woorden door ons te erkennen. Bekent luide, dat Rusland geen regt heeft, over ons te heerschen, en moge de gansche magt der beschaving en der Europesche betrekkingen zich, in plaats van tegen ons, zooals tot nu toe, voortaan tegen onze vijanden keeren.

»Tot dien prijs zult gij in ons eeuwige verdedigers winnen, slechts tot dien prijs zal de Europeesche politiek vaste grondslagen verkrijgen.

»Dat vorderen wij van u in naam der orde, des vredes en der broederschap van de volkeren van Europa."

Prins *Gortschakoff* heeft weder een merkwaardig antwoord gegeven aan den Franschen gezant, die hem mededeelde, hoe ongunstig de Russische Nota op die der drie Mogendheden, in Frankrijk werd beoordeeld. Hij zegt daarin:

»Ik zal alleen stilstaan bij het oordeel hetwelk de heer *Drouyn de Lhuys* in zijn onderhoud met u heeft geveld over de onderscheidene punten van ons antwoord."

Vervolgens wordt tegen de aanmerkingen van den heer *Drouyn* volgehouden en op nieuw, in soms duidelijker schoon niet minder nadrukkelijke bewoordingen, betoogd: »dat de zes voorgestelde punten, die in beginsel van 's Keizers bedoelingen niet afwijken, eerst na herstel der openbare orde in het Koningrijk Polen voor practische toepassing vatbaar zouden zijn; dat er buiten 's lands eene blijvende zamenzwering tegen de rust van Polen bestaat, dat deze de voornaamste oorzaak van den opstand is en eenen van hare hoofdzetels te Parijs heeft; dat eensdeels de aanmoedigingen van buiten 's lands en anderdeels de werking der aan Polen bewilligde zelftandigheid van bestuur, wanordelijkheden in opstand, volksoploopen in revolutie hebben doen ontaarden; dat noch wapenstilstand noch eenige andere schikking, behalve herstel der orde en onderwerping der opstandelingen, in Polen mogelijk en aannemelijk is, en dat òf de opstandelingen de wapenen moetee nederleggen, òf 's Keizers Gouvernement alle gezag in Polen zou moeten laten varen; dat de voorgeslagen conferentie eene regtstreeksche inmenging der buitenlandsche mogendheden, dus verzwakking van den eerbied voor 's Keizers gezag en aanmoediging van de overdreven verlangens der opstandelingen, zou medebrengen, en dat alzoo eene *voorafgaande* conferentie der drie regtstreeks bij de Poolsche zaken betrokken Hoven, verkieslijk is."

Daarop vervolgt de Vorst *Gortschakoff* aldus:

»Wij kunnen niet anders doen dan ons leedwezen betuigen over het oordeel hetwelk door Frankrijks Minister van Buitenlandsche Zaken over ons voorstel eener conferentie is geveld.

»Insgelijks hebben wij met smartelijke bevreemding vernomen, welken indruk de toon onzer antwoorden in het algemeen bij hem heeft gemaakt. Zij betreffen een vraagstuk van veel te ernstigen aard, om te kunnen aannemen dat ironie, laat staan uittarting, in onze bedoeling zou hebben gelegen.

»Maar hier blijkt weder de invoed der zoo even door mij aangeduide omstandigheid dat deze gansche onderhandeling van een verkeerd punt is uitgegaan, en dat daarbij dadelijk de eer der kabinetten in het spel is geraakt door de haar gegeven openbaarheid en door de tusschenkomst van de hartstogten der dagbladpers en der opinie. De vraag is slecht gesteld geworden, en reeds dadelijk werd de waardigheid der kabinetten er mede gemoeid.

»Met zeer veel oordeel, mijnheer de gezant, hebt gij gesproken van het gevoel van gekwetste eer, hetwelk in de uitdrukking onzer gedachten welligt doorstraalde.

»Het kon bezwaarlijk anders zijn, bij de beleedigingen waarmede wij worden overstelpt. Het is zeer ver van ons aan het Fransche Gouvernement eenige voor ons kwetsende bedoeling te willen toeschrijven. Wij zijn overtuigd van de opregtheid zijner pogingen om de heftigheid der dagbladpers te betoomen en perken te stellen aan de uiting der algemeene denkwijze, waarop het ten zijnent moet acht slaan en die het even zeer bij de anderen in rekening brengt.

»Alzoo zal het Fransche Gouvernement begrijpen dat het onmogelijk voor ons was de kracht van het nationale gevoel, hetwelk zich in Rusland onder den invloed der laatste gebeurtenissen zoo nadrukkelijk heeft geuit, te miskennen.

»'s Keizers Gouvernement tracht die uitbarsting van den volksgeest, welke diep is gekwetst door aanvallen zonder voorbeeld welligt in de geschiedenis, te bedaren, voor te lichten, in toom te houden.

»Het is de pligt der regeringen en de taak der diplomatie, de leiding der gewigtige aangelegenheden te onttrekken aan den invloed dier hartstogtelijke opgewondenheden, welke ze meer ingewikkeld maken en den vrede in ernstig gevaar zouden kunnen brengen.

»Wij zijn ons bewust niets te hebben verzuimd om dat streven naar verzoening te bevorderen en in gedachte noch daad te zijn afgeweken van den ons bezielenden wensch om het eens te worden, in overeenstemming met het algemeene belang en inzonderheid met de betrekkingen die ons sedert lang met het Gouvernement van Z. M. den Keizer der Franschen verbinden.

»Doch wij vleijen ons met de gedachte dat wij mogen rekenen op dezelfde gezindheid bij het Fransche Gouvernemen; en gij moet den heer *Drouyn de Lhuys* niet ontveinzen, hoe moeijelijk onze taak zou zijn, indien in Frankrijk uit het oog wierd verloren, wat wij moeten doen om den wille van de gemoedsstemming der natie, die niet enkel uit opgewondenheid of vooringenomenheid der bevolking voorkomt, maar zamenhangt met 's lands dierbaarste overleveringen en gewigtigste belangen, welke door het vertrouwen van het Russische volk onder de hoede der vaderlandsliefde van zijnen doorluchtigen souverein zijn gesteld."

Het Vorsten-congres te Frankfort trekt bijzondere attentie.

Keizer *Frans Jozeff* ontrolt alzoo de hervormingsbanier.

Hij wil, zegt men, een Duitsch Hoogerhuis van Vorsten — een Lagerhuis van leden van Wetgevende ligchamen in Duitschland.

Pruissen komt niet, omdat Koning *Wilhelm* niet weet wat Keizer *Frans Jozeff* wil.

Als of deze daarvan geen woord zou hebben gerept te Gastein!

Koning *Wilhelm* heeft den Kroonprins in de badplaats ontboden.

In een aanval van liberaliteit?

Er zijn die 't hopen — ook die het vreezen.

Of Hannover ook komt?

In September komt de nieuwe Koning van Griekenland te Athene — zegt men.

Aartshertog *Ferdinand Maximiliaan Jozef* is de oudste broeder van den Keizer van Oostenrijk. Hij is geboren den 6 Julij 1832, vice-admiraal en bevelhebber der Oostenrijksche marine; den 27 Julij 1857 is hij gehuwd met *Marie Charlotte Amelie Auguste Victorie Clémentine Leopoldine*, geboren den 7 Junij 1840, dochter van Koning *Leopold*. De aartshertog is bekend als een liberaal man, en door zijn huwelijk nog te meer aan constitutionele regeringsbeginselen verknocht.

Te Parijs rekent men er vast op, dat de Aartshertog zin heeft aan de Keizerskroon.

't Is een liberaal Prins — zegt men.

Moet het ook daaruit blijken, dat hij den Paus verzocht om een bekwaam internuntius in Mexico?

't Zal voor velen niet gelden als een teeken van liberalismus, althans niet, vóór eene nadere definitie van het woordeke: *bekwaam*.

Iemand die den toestand van New-York, vooral niet door een' donkeren bril gezien, beschrijft, zoo als die in de laatste dagen was, eindigt aldus:

»Intusschen er is geen lief zonder leed, en hetgeen ik nu vermelden ga, strekt den staat New-York en vooral onze stad tot groote schande. Door den inval in Pennsylvanie waren verscheidene regementen uit de stad, die eigenlijk zoo goed als zonder militaire magt bleef. De loting zou middelerwijl aanvangen, en, zoo als men weet, zijn in onze stad velen die met het Zuiden sympathiseren: vooreerst eene zekere klasse van vreemde kooplieden, en vervolgens een deel der democratische partij. Ik zeg een deel, want velen dier partij gaan gewis niet zoo ver. Het gemeen echter, dat het lagere deel dier partij in onze stad vormt, was reeds lang te voren door eenige dagbladen hier meer of min openlijk aangehitst, en om zoo te zeggen was aan die de weg getoond, om door opstand hier de regering te dwingen voorwaarden van vrede aan het Zuiden te stellen. De loting was het voorwendsel, en een oploop ontstond, waarin verscheidene menschen gedood werden. Het gepeupel verbrandde een weeshuis voor zwarte kinderen, hing twee zwarten in de straten op, legde eenige huizen in de asch, vernielde gedeeltelijk het eigendom van de »Tribune", het daglad der abolishionisten, en dreigde een oogenblik met ernstiger verwoestingen. De Gouverneur van New-York kwam in de stad, hield een toespraak tot de menigte, waaruit men zeer duidelijk zijnen politieken tegenstand tegen de Regering kon afleiden, en die slechts olie in het vuur geworpen zou hebben, daar de loting, zoo als hij te kennen gaf, niet opgegeven, maar slechts uitgesteld werd. New-York echter kan niet door het gemeen geregeerd worden; dit zagen allen in, zelfs zij die door gesprekken en op andere wijze de aanleidende oorzaak geweest waren. Troepen bezetten het Customhouse en de Treasury; eenige batterijen werden in de hoofdstraten geplaatst. De President zond eenige regementen terug, en daarmede werd de rust hersteld, en de onruststokers hebben, zoo hoopt men, het gevaar leeren inzien om met de hartstogten van het gemeen te spelen."

De heer *Stephens*, de vice-president van het Zuiden, was op eene rondreis door de Zuidelijke Staten. Den 17den Julij te Charlotte in Noord-Carolina zijnde, vermaande hij de bevolking in eene openlijke toespraak, om den strijd tot het uiterste vol te houden. Wel hadden de Zuidelijken in den laatsten tijd tegenspoeden geleden, zeide hij, maar zij hadden reeds zwaarder slagen ondervonden en goed doorgestaan en moesten zij ook Mobile, Charleston, Savannah, ja Richmond verliezen, daarmede zou hunne zaak nog niet verloren, het vooruitzigt op onafhan-

keiijkheid nog niet vervlogen zijn, zoo maar het volk niet aan de Regering ontviel. Aan eene dading met het Noorden moest zelfs niet gedacht worden; alleen door definitive en volkomene afscheiding van het Noorden zou eene duurzame vrede te verkrijgen zijn. Hij betuigde verder groot vertrouwen op het veldheerstalent en de vaderlandsliefde van den Generaal *Lee* te stellen, en zeide, dat deze uit Pennsylvanie was teruggekomen niet eene overgroote hoeveelheid leeftogt en andere benoodigdheden.

Aan den staat Nieuw Jersey, alwaar zich geweIddadig verzet tegen de uitvoering der conscriptiewet had voorgedaan, is van wege het Washingtonsche Gouvernement dertig dagen tijd gegeven, om door aanwerving van vrijwilligers de loting voor te komen. Indien bij het einde van dien termijn het door dien Staat voor de legermagt der Unie te leveren aantal manschappen niet door vrijwillige dienstneming gevonden is, zal er tot de loting moeten worden overgegaan.

Het is nog onzeker, hoe de zaken in Japan zullen loopen. De jongste tijdingen uit Yokohama zijn van 27 Mei; toen had men aldaar meer hoop op vrede, immers den vorigen dag had een gelastigde van de Japansche Regering een onderhoud met de vlootvoogden en vertegenwoordigers van Frankrijk en Engeland gehad, en hoewel daarvan geene bijzonderheden waren uitgelekt, was er van den Engelschen zaakgelastigde, den kolonel *Neale*, kennisgeving ontvangen, dat de jongste conferentie hem hoop op een goeden afloop der tegenwoordige moeijelijkheden gaf, ofschoon er niets bepaaldelijk was vastgesteld en hij alzoo nog steeds aan de Engelschen moest raden op hunne eigene veiligheid bedacht te zijn.

Er waren geruchten te Yokohama in omloop, volgens welke men het omtrent de geldelijke vorderingen eens was geworden, maar de eisch om bestraffing van den moordenaar van den heer *Richardson* de eigenlijke moeijelijkheid opleverde; dit had men trouwens ook altijd verwacht; doch wanneer eens een zoodanige eisch is gedaan, zou het hoogst onstaatkundig zijn dien weder in te trekken.

Terwijl de buitenlanders te Yokohama goede hoop hadden, heerschte te Nagasaki den 30sten Mei steeds groote ongerustheid; de oorlog werd er als onvermijdelijk beschouwd, terwijl aan de zijde der Japanners alles het voorkomen van vijandige voornemens had.

Dag en nacht waren er talrijke scharen menschen bezig nieuwe batterijen aan te leggen en ze met geschut te voorzien; buitendien werd er gezegd, dat 60,000 man troepen nabij Nagasaki stonden.

Hoe ook de twist met de Buitenlanders mogt eindigen, de binnenlandsche vrede van Japan scheen door den strijd tusschen de partijen te worden bedreigd, en het zou er ligtelijk tot een burgeroorlog kunnen komen.

Den 23sten Mei is het verblijf van den gezant der Vereenigde Staten te Jeddo afgebrand, bij toeval, naar beweerd wordt, maar dit gelooft niemand. Al de gebouwen der buitenlandsche gezantschappen te Jeddo zijn nu vernield.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

— De Minister van Justitie heeft den 29 Julij goedgevonden eene rabbinale commissie bijeen te roepen en tot leden dier commissie te benoemen de heeren: *J. Lehmans*, opper-rabbijn der Nederl. Israëlitische hoofd-synagoge te Nijmegen, *J. van J. Ferrares*, opper-rabbijn der Nederl. Port. Israël. hoofd-synagoge te 's Gravenhagen; en *J. S. Hillesum*, opper-rabbijn der Nederl. Israël. hoofd-synagoge te Meppel.

— De laatste verkiezing van leden voor den Gemeenteraad te IJzendijke, schijnt niet naar behooren te zijn afgeloopen; althans de Justitie doet onderzoek deswege.

Men zegt, dat sommige stembriefjes door zekere personen willekeurig zijn ingevuld en aan anderen stembriefjes voor de reeds ingevulde aangeboden zijn geworden. Later zal blijken wat hiervan waar is.

— Blijkens eene particuliere correspondentie uit Batavia aan de »Arnh. Ct.", heeft de »Javabode" eene nieuwe redactie bekomen. De Regering heeft den hoofd-redacteur, den oud-officier van gezondheid *Gramberg*, tot ambtenaar benoemd.

— De »Nieuwe Noordbrabanter" zegt in staat te zijn de stellige verzekering te geven, dat het gerucht nopens de arrestatie van drie vrouwen, in zake de poging tot moord op den Aartsbisschop van Utrecht, van allen grond ontbloot en louter uit de lucht gegrepen is.

— Uit Venlo schrijft men aan de »Amst. Ct.", 9 Aug.:

»Van verscheidene zijden hoort men veel gewag maken van de talrijke en rijke kloosters die allerwege worden opgerigt; in de nabijheid dezer gemeente, namelijk Grubbenvorst, wordt thans door de kloosterorde der Ursulinen een prachtig gebouw nedergezet in plaats van het oude klooster; het front van dat nieuwe gebouw is drie verdiepingen hoog en telt 63 ramen; dit klooster is slechts eene onderafdeeling van dat te Venray, dat nog grooter en rijker is. Van bovengemelde orde alleen moeten er, naar men zegt, reeds 18 kloosters in Limburg bestaan.

— Uit Zeijst meldt men, dat ook de dienstmaagd, die dezer dagen door het nederstorten eener molenwiek deerlijk was verminkt geworden, den 5 dezer is overleden Dit ongeval heeft dus drie menschenlevens gekost.

— De »Tijd" geeft er zijne verbazing over te kennen, dat de hoofd-commissie voor het monument van 1813 met het denkbeeld is voor den dag gekomen, om ter viering van het vijftigjarig bestaan onzer onafhankelijkheid eene ambachtschool op te rigten; vroeger kon dit plan misschien eenig nut hebben, toen wij nog geene wet op het middelbaar onderwijs bezaten, maar nu die wet is tot stand gebragt, komt het plan der commissie als een vijfde rad aan den wagen voor. Het blad twijfelt dan ook zeer, of het den bijval der Natie inoogsten zal.

— De »Leeuwarder Courant" meldt, 10 jl.:

Vrijdagavond jl. is de Minister van Oorlog, Generaal-Majoor *Blanken*, vergezeld van den Generaal-Majoor *van Heurn*, chef van het bureau der genie bij het Ministerie van Oorlog, en den Majoor van den generalen staf *Rodi de Loo*, belast met de functiën van adjudant bij den Minister, alhier aangekomen tot het inspecteren der militaire gebouwen en inrigtingen, hetgeen den volgenden dag heeft plaats gehad. Gisteren is de Generaal, vergezeld van genoemden opper- en hoofd-officier, van hier vertrokken.

— Een bij het Departement van Koloniën ontvangen Regeringstelegram, gedagteekend Batavia, 26 Junij, luidt: »Niets buitengewoons."

— De graanoogst belooft in Duitschland buitengewoon veel, in Frankrijk niet minder.

— Men schrijft uit Dokkum aan het »Handels- en Eff.-blad:

Onder degenen, die genoemd worden als candidaat voor de Tweede Kamer in het hoofdkiesdistrict Dokkum, ter vervanging van den heer *M. Kingma Hz.*, die eerlang zijn ontslag zal nemen, behoort thans ook de heer *H. Hemkes Kz.* te Ried, bij Franeker. Zijne candidatuur komt van den kant der liberalen. De heer *Hemkes* heeft zich, gelijk algemeen bekend is, zeer verdienstelijk gemaakt door het schrijven van een zeer groot getal werken, vooral het gebied van onderwijs betreffende. Afgescheiden van zijne overige bekwaamheden en zijne liberale denkwijze, zou hij dus als specialiteit in onderwijszaken in de Tweede Kamer eene wezenlijke aanwinst zijn.

— De »Winschoter Courant" meldt, 11 jl.:

Van Zaturdag op Zondag nacht, omstreeks één uur, werden we door trommelslag en klokgelui uit den slaap gewekt. Er was brand in de steen- en pannefabriek van den heer *E. Post* alhier. Hoewel er geen menschenlevens en kostbare mobilia zijn verloren gegaan, is de schade voor fabrikant en werkvolk nog al aanzienlijk. De oven en een groote massa turf is de prooi der verwoesting geworden en van het lot van de ten naastenbij 115,000 steenen, die in den oven ter branding stonden, weet men met zekerheid nog niets te zeggen.

Terwijl deze brand op het hevigste was, komt er eensklaps wederom het geroep van brand. Zonderling! het gold hier de steen- en pannefabriek van den heer *U. Groenier*, die op een geheel ander gedeelte van Winschoten staat. De opperbrandmeester beveelt direct, om een gedeelte der spuiten en personeel derwaarts te zenden, doch, bij de aankomst hunner, was deze brand door 't werkvolk zelf gebluscht.

Gelukkig dat de wind stil en gunstig was, anders hadden de gevolgen onberekenbaar kunnen worden.

— De »Utr. Ct." meldt:

»De plaatselijke commissie van geneeskundig onderzoek te Amsterdam, bezocht in 1862 zoo 't behoort, dat is op 't onverwachts, 139 apotheken en 66 drogistwinkels en bevond ééne apotheek in zóó slechten staat, dat den apotheker de keus werd gelaten tusschen het onmiddelijk sluiten van zijn winkel of het binnen *vier* dagen in orde brengen daarvan.

»Hij deed het laatste en de apotheek daarna, gedurig geïnspecteerd, werd goed bevonden.

»Niet zoo deed een ander apotheker, wien aangezegd werd dat hij binnen *drie* dagen zijn winkel in vereischten staat moest hebben of onmiddelijk sluiting. Daar de inspectie bewees, dat de *drie* dagen niet besteed waren tot verbetering en nadat den apotheker nog andere middelen aan de hand waren gedaan om zich in tijds te redden, werd zijn winkel definitief gesloten."

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Parijs. De photograaf *Nadar* heeft in eene vergadering mededeeling gedaan omtrent een door hem uitgevonden schroef-luchtschip. Er is sprake van eene Engelsch-Fransche maatschappij, welke voor den aanbouw van dit luchtschip is georganiseerd.

Dit schip zou 80 reizigers kunnen vervoeren en ook eene drukkerij bevatten. De zijdefabrieken hebben reeds 12,000 el zijde van 7 francs de el daarvoor geleverd. De eerste togt zal van Baden plaats hebben en 8 dagen en nachten duren. Daarna zal men de Middellandsche zee en het Kanaal overtrekken. In de groote steden van Europa zal de ballon worden ter bezigtiging gesteld.

— De bekende dr. *Vries* uit Suriname, de zoogenaamde »zwarte doctor", van wien men sinds lang niets had vernomen, is de vorige week te Parijs veroordeeld tot zes maanden gevangenisstraf en 2000 fr. geldboete, ter zake van het onbevoegd uitoefenen der geneeskunde en tot 500 fr. geldboete, ter zake van het onbevoegd uitoefenen der artsenijbereidkunde.

— In het Hippodrome zag men onlangs een voor Europa zeldzaam, doch in Indie zeer bekend tooneel. Een Duitscher, de heer *Tolmaque*, gaat op een stoel zitten en laat zich door de toeschouwers met touwen daarop vastbinden. Wanneer hij zoodanig geboeid is, dat hij armen noch beenen kan bewegen en als ware het als een pak in elkander zit, werpt men een doek over hem heen. Na eenige minuten ligt men dien weder op en dan is de heer *Tolmaque* van al zijne banden bevrijd.

ENGELAND.

Londen. Het hoofd der officiële snelschrijvers in het Parlement, die de notulen in comité opneemt, ontving ten vorigen jare 6,667 pd. st. (ongeveer tachtig duizend gulden) als loon.

Is het werk te druk, dan bezigt hij buitengewone snelschrijvers, doch in gewone tijden bestaat zijn staf uit 10 stenografen, ieder met een bediende die snelschrift lezen kan.

Wanneer het Parlement in volle werking is, dan zijn er somtijds 50 personen bezig, die van het noodige voorzien moeten worden, en waarvan velen tot middernacht of soms later werken moeten. De meest geschikte wijze tot overbrenging van snelschrift is, blijkens de ondervinding, dat een of twee personen, die het snelschrift verstaan, dit voorlezen aan personen, die vlug schrijven.

— Schepen, die in de vorige week te Greenock aankwamen, melden, dat de Atlantische zee dagen lang zoo stil en vlak was als een vijver, zonder een enkel windje of golfgekabbel. Een schip was verpligt 14 dagen onder windstilte te liggen op 150 Eng. mijlen van de Iersche kust, iets dat uiterst zeldzaam is.

— Te Bengalen zal in Januarij eene tentoonstelling worden geopend; de toegang zal vrij zijn.

Om zich de deelneming der inboorlingen te verzekeren, heeft het comité bepaald, dat zwijnen, als onreine dieren, niet zullen worden toegelaten.

— In de vorige week is nabij deze stad eene meeting van Polenvrienden gehouden. De aanwezigen, meestal personen van de arbeidende volksklassen, wilden dat Polen thans, des noods met wapengeweld, aan Ruslands heerschappij onttrokken zou worden.

Den 4 dezer is alhier door een bekenden geestelijke van de Anglicaansche kerk, den heer *Blackeney*, eene openlijke voorlezing gehouden over Polen en de oorzaken van deszelfs verval. Er was een vrij talrijk publiek tegenwoordig; voorzitter was de heer *Newdegate*, die in het Lagerhuis bij elke gelegenheid voor de belangen van de Protestantsche kerk en bepaaldelijk van de niet tot de Staatskerk behoorende Protestanten pleegt te pleiten.

De heer *Blackeney* schetste de geschiedenis van het voormalige Polen en wees daarin vooral op godsdienstvervolgingen en blijken van heerschende onverdraagzaamheid jegens on-Roomschen; den heer *Pope Hennessy*, den pleitbezorger der Polen en der Catholieke kerk in het Lagerhuis, stelde hij voor als een werktuig der Jezuïten-orde, die, in Frankrijk en Italie hare zaak verloren ziende, zou omgaan met het plan, om tusschen Rusland en Duitschland een nieuw bolwerk voor de ultramontaansche partij op te rigten.

— Lord *Palmerston* is reeds dadelijk na het uiteengaan van het Parlement weder begonnen met toespraken te houden, en was tegenwoordig bij het leggen van den eersten steen voor een nieuw Zeemanshuis, bij welke gelegenheid de *premier* het hooge gewigt der Engelsche zeemagt, vooral met het oog op een mogelijken inval, zeer op den voorgrond stelde, tot groote voldoening natuurlijk van het zeevolk.

— Eenige dagen geleden heeft men op de pachthoeve van *William Aston* te Westport, eene schildpad gevonden, op wier schild de naam was gegraveerd *von Humphrey*, met het jaartal 171... ('t laatste cijfer was onleesbaar) en den naam van *David*. Men kende dit dier als geleefd hebbende gedurende verscheidene geslachten, doch had het in lang niet gezien. Uit bovengenoemd jaartal blijkt, dat het reeds $1\frac{1}{2}$ eeuw oud is.

— Tengevolge van het loopen van een stier over de spoorlijn, zijn op een pleiziertrein van Hunstanton naar Lynn, vijf wagens van het spoor geraakt, waarin drie verpletterd werden; behalve vijf reizigers, die gedood zijn, vond men twaalf deerlijk gewond.

ITALIE.

Te Napels heeft een kind van 10 jaar, *Giovanni Gargano*, zoon van een limonade-kooper, die op straat handel drijft, aan de Maatschappij voor schoone kunsten eene groep van potaarde heeft ingezonden, vervaardigd naar de schilderij, de afneming van het kruis, in de kerk San Francisco di Paola.

De leden der maatschappij konden niet gelooven, dat een zoo jong kind een zoo schoon kunststuk had gevormd. De tienjarige kunstenaar liet zich klei brengen en vervaardigde gedurende de zitting een beeld, dat aller bewondering opwekte wegens de schoonheid van vorm en den spoed, waarmede het was vervaardigd.

LAATSTE BERIGTEN.

EFFECTENBEURS TE AMSTERDAM.

12 Aug. Ned. Werk. $2\frac{1}{2}$ pCt. $64\frac{3}{8}$, 3 pct. $77\frac{1}{4}$, 4 pCt. $100\frac{1}{2}$. — Spanje onbep. stukken $2\frac{1}{4}$ pCt. $48\frac{1}{2}$. — Rusland 1798 en 1816 5 pCt. $102\frac{1}{4}$. — Oostenrijk Met. 5 pct. $63\frac{13}{16}$, dito Rente Amst. 5 pCt. $84\frac{3}{4}$; dito Nat. Met. 5 pCt. $63\frac{7}{16}$.

GRAANMARKT TE AMSTERDAM.

Tarwe onveranderd; 130 ponds b. Poolsche f 325. — Rogge onveranderd; 123 pds. Pruissische f 200. — Koolzaad willig; op 9 vaten op October $72\frac{1}{2}$ pd. vl., op April $74\frac{1}{2}$ pd. vl. — Raapolie op 6/w. f $41\frac{3}{4}$, vliegend f $40\frac{1}{2}$.

ASSEN, 13 Augustus.

Z. M. heeft benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Assen, de heer jhr. *G. van Haeften*, thans in dezelfde betrekking te Maartensdijk.

— Bij Zr. Ms. besluit van den 6den dezer is, op daartoe gedaan verzoek, ingetrokken 's Konings besluit van den 16den Julij te voren, waarbij Mr. *T. L. L. Prins*, substituut-griffier bij de Arrondissements-Regtbank te Rotterdam, was benoemd tot substituut-griffier bij het Provinciaal Geregtshof in Utrecht; en is voorts tot substituutgriffier bij het Provinciaal Geregtshof in Utrecht benoemd Mr. *F. A. R. A.* baron *van Ittersum*, thans substituutgriffier bij de Arrondissements-Regtbank te Groningen.

— Men verneemt, dat bij den heer *E. Beijer* te Meppel het voornemen bestaat tot het aanleggen van eene stoombootdienst, voorloopig tusschen Zwolle en Assen, om die later tot Groningen uit te breiden.

Zoo stoomt weer eene boot in de kolommen der »Overijsselsche Courant, van Zwolle naar Assen, en later zal die — op dezelfde wijze? — de reis voortzetten tot aan Groningen.

Op de Hoofdvaart zelve varen intusschen de *trekschuiten* met goed gevolg.

— Volgens latere berigten omtrent de aanvraag van den heer *E. Beijer* te Meppel, tot concessie voor eene stoombootdienst tusschen Zwolle en Assen, deelt de »Overijssel. Courant" nader mede, dat door dien heer tevens is verzocht, dat voor het geval hem geene concessie voor gezoemd traject mogt kunnen worden verleend, hem die alsdan moge worden toegestaan voor eene stoombootdienst tusschen Zwolle en Meppel, en zulks in aansluiting aan de bargedienst tusschen Meppel en Assen, in dier voege, dat de boot van Zwolle zou vertrekken 's morgens te 6

uren, om 1/4 uur vóór de afvaart der barge te Meppel aan te komen, en zij van Meppel zou afvaren 1/4 uur na aankomst der barge van Assen, om te 7 uren te Zwolle te arriveren.

— Uit Oldemarkt schrijft men aan de »Steenwijker Courant", dat de Rijksambtenaren eene vette? koe hebben benaderd, die gekocht was voor f 10, en ter waarde van f 7 was aangegeven. Zij hebben haar voor f 8 verkocht; dus — goede winst!

— Den 5 dezer in de provincie Friesland de jagt op waterwild geopend zijnde, zijn door de jagers *J. Bakker* en *D. Jager* te Oldeberkoop, op dien dag gevangen vijf en vijftig (55) stuks eendvogels.

— Men schrijft uit Beetsterzwaag:

De onderwijzers in Opsterland, waarvan eenigen leden zijn van de alhier bestaande commissie voor het op te rigten Nationaal gedenkteeken, in het algemeen uitgenoodigd door den Burgemeester, die hen vooral als bevoegde personen beschouwde, om het volk op populaire wijze met deze zaak bekend te maken, hebben hunne inzameling van gelden voor die zaak in hunne dorpen geëindigd, en de daardoor bekomene som heeft de verwachting verre overtroffen.

— Men zegt, dat het kanaal van Zuidbroek langs Muntendam en verder het Westerdiep door Veendam tot het Participantenverlaat te Wildervank, in het laatst dezer week voor de scheepvaart zal geopend worden.

— Men leest in de »Veendammer Courant«:

Het Stadskanaal gaat eene schoone toekomst te gemoet; een nieuwe waterweg is voor zijne nijverheid ontsloten; het belang der groote meerderheid pleit voor zijn voortdurend gebruik; de oude vaart langs Wildervank, Veendam, Zuidbroek werd gedurende dezen zomer in goeden staat gebragt; een dam, die de Pekela's afsluit, zal weldra weggenomen worden, want de belangen van het Stadskanaal spreken luide voor dien korteren waterweg naar de kolonien en de kleistreken, enz en verder van meer en zekerder belang zijn de vermeerdering van handel en vertier, in de provincie Groningen te verwachten, als gevolgen van de voltooijing der kanaalwerken, door de Staatscommissie ontworpen; wanneer deze werken zijn voltooid, dan zal het niet missen, of Stads-N.-Kanaal, dat met zijne wateren die kanalen voedt, zal ruimschoots voor dien toevoer werden beloond en eenmaal zijn de schitterende zoom van het rijke gewaad der Provincie Groningen.

† **Meppel**, 12 Aug. Maandag avond hadden hier weder schietoefeningen plaats door de dienstdoende schutterij alhier. Om de ambitie op te wekken, hadden hunne officieren in vereeniging met het kader en de korporaals twee prijzen uitgeloofd, als een Berlijnsch zilveren- en eene fraai verlakte tabaksdoos, uit te reiken aan hen, die het naast en het meest het mikpunt troffen. De gelukkigen waren de schutters *Blok* en *Hazelaar Wz.*, aan wie dan ook de uitgeloofde prijzen door den Kapitein Commandant zijn uitgereikt. De schoone avond had vele belangstellenden naar het excercitieveld; op het land van den koffijhuishouder *A. Westerhof*, aan den straatweg op Zwolle, onder de gemeente Staphorst, gelokt, waar alles uitmuntend was ingerigt en in de beste orde afliep, waardoor bij eene volgende gelegenheid nog meer bezoekers kunnen worden verwacht.

† **Veenhuizen**, 11 Aug. Gisteren avond circa te 11 uur werden alhier bij eenen helderen hemel door een wandelaar binnen een tijdsbestek van een half uur, twee en twintig zoogenaamde »vallende sterren" waargenomen in de rigting van het Oosten naar het Westen. Een ander had van half elf tot elf ure vijftien dergelijke »sterren" waargenomen. Vreemd is het, dat dit natuurverschijnsel zich in weinige oogenblikken zoo menigwerf voordeed.

† **Diever**, 12 Aug. Op de jaarmarkt gisteren alhier gehouden waren aangevoerd: 190 paarden, 8 veulens, 201 koeijen, 28 kalvers, 60 Drentsche schapen, 82 oude varkens en 260 jonge varkens of biggen; prijzen waren: paarden van f 15—, tot f 400—, veulens van f 20—, tot f 50—, koeijen van f 20— tot f 120—, kalveren van f 8— tot f 20—. Drentsche schapen van f 2.50 tot f 5—, oude varkens van f 15— tot f 135— en de jonge varkens of biggen van f 3— tot f 20—.

De prijzen waren dalende, doch in aanmerking genomen de schaarschte van de weide moet men zich verwonderen over de prijzen die er werden besteed.

† **Hoogersmilde**, 12 Aug. Even als op vele plaatsen heeft ook hier de boekweit vele geleden van de nachtvorst, zoodat dit product, waarop velen hunne hoop gevestigd hadden, over 't geheel genomen, dit jaar niet veel belooft. Gelukkig evenwel staat het beter met het aardappelverbouw, dat alle redenen geeft tot tevredenheid. Een aardappel van buitengewone grootte, gegroeid op het land van den landbouwer *K. Bakker* werd ons vertoond. Hij had eene zwaarte van 1 1/4 ponden.

KERK- en SCHOOLNIEUWS.

Gisteren is door het Provinciaal Kerkbestuur van Drenthe de heer *Jacobus Smede Sinninghe Damsté*, van Hoogezand, na afgelegd examen, toegelaten als candidaat tot de Heilige Dienst.

Het Nederduitsch-Fransch gedeelte der Evangelisch Protestantsche gemeente te Antwerpen, heeft bijna eenparig besloten, bij den kerkeraad en de Synode te protesteren tegen de beroeping van Ds. *H. F. W. van Straaten*, thans predikant te Elst bij Amerongen, Nederland, zulks op grond:

1. dat de kerkeraad onwettig is zamengesteld;
2. dat eene valsche lijst van notabelen gebezigd is bij de beroeping;
3. dat de vacature niet wettig bestaat.

Reeds meer dan 100 leden hebben de protestatie geteekend. Zoo dit niet helpt, heeft men besloten, zich tot de Kamer der Volksvertegenwoordigers te wenden, om te beletten dat door de Duitschers aan de Belgische gemeente een leeraar wordt opgedrongen.

— De kerkeraad te Giethoorn heeft het volgende twaalftal kandidaten gekozen, die zullen worden uitgenoodigd eene predikbeurt voor de beroeping te vervullen: *de Boer*, *ten Have*, *Helder*, *van Herson*, *de Jong*, *Koch*, *Kremer*, *ter Kuile*, *Rutgers van der Loeff*, *Uden Masman*, *Reitsma* en *Wittebol*.

† **Schoonoord**, 10 Aug. Heden werd uit het opgegeven drietal door de manslidmaten tot predikant dezer gemeente gekozen en daarna door den kerkeraad beroepen de heer *Daniel Goedhuis*, candidaat bij het Provinciaal kerkbestuur van Groningen.

† **Hoogersmilde**, 11 Aug. Gisteren had alhier de stemming plaats door manslidmaten ter vervulling der predikantsvacature. Er werden uitgebragt 56 stemmen en wel op den Candidaat *R. Beunk* van Deventer 28, op den Candidaat *Goedhuis* van Groningen 15 en op den Candidaat *Cremer* van Groningen 13 stemmen. De eerstgenoemde is alzoo tot herder en leeraar dezer gemeente beroepen.

De gemeenteraad te Brussel heeft besloten eene teekenschool voor meisjes op te rigten.

— Te Breslau heeft een jongeling, die bij zijn examen voor onderwijzer gedropen was, zich dadelijk in de zaal, waar het examen gehouden werd, met een pistool doodgeschoten.

REGTSZAKEN.

Kantongeregt te Assen.

13 Aug. *Veroordeeld*: W. B. te Horsten, (Onstwedde), wegens het branden van veen om te boekweiten; zonder schriftelijke permissie, door of van wege 't gemeentebestuur te Odoorn afgegeven, tot eene geldboete van f 5 — en subsidiaire gevangenisstraf van 1 dag. — J. F. S. te Assen, wegens het op de publieke passage aan zich zelve overlaten van eenen wagen, bespannen met een paard, tot eene geldboete van f 3 —. — J. D. H. te Groningen, wegens het, als schipper, niet gestreken hebben van de zeilen, vóór dat het vaartuig bij de gestelde handwijzer of strijkpaal komt, tot eene geldboete van f 1 —. — G. J., M. O. en H. J. te Rolde, wegens het visschen met een wadnet, zonder te zijn voorzien van eene daartoe betrekkelijke vischacte, onder verkleinende omstandigheden gepleegd, ieder tot f — 50 boete en subsidiaire gevangenisstraf van 1 dag.

Vrijgesproken; J. S. te Assen, gedagvaard geweest wegens het zijn in beschonken toestand op den publieken weg te Assen — en Mr. J. P. H. S. te Oosterbroek, gedagvaard geweest wegens het ondernemen van verveening van lage gronden, zonder toestemming van den Koning — als niet wettig en overtuigend bewezen.

INGEZONDEN STUKKEN.

Op 28 a.s. zal de jaarlijksche Vergadering van onderwijzers, in deze Provincie werkzaam, plaats hebben.

Wij hopen, dat die Vergadering door allen, die in de *mogelijkheid* zijn te Assen te verschijnen, zal worden bijgewoond:

Primo — omdat er iets te leeren is.

Secundo — omdat zulk eene bijeenkomst den onderwijzers ook nuttig is door de uitspanning die zij genieten, en

Tertio — omdat de moeite en de zorgen, die het houden van zulk eene bijeenkomst eischen en met zooveel welwillendheid door den heer Inspecteur en door heeren Schoolopzieners worden genomen, het mijns erachtens den onderwijzers tot pligt maken, om door hunne tegenwoordigheid althans, te toonen, dat zij die weten te waardeeren.

Schrijver dezes dringt dus ernstig bij zijne medeonderwijzers op eene getrouwe opkomst aan, opdat niemand kunne worden toegevoegd: »gij zijt opzettelijk onder ons weggebleven — gij hebt geen prijs gesteld op ons zamenzijn — gij hebt geen esprit de corps."

Ik hoop dus, dat op 28 a.s. allen komen, die verzocht zijn.

»Ieder kome vrijwillig!" zegt de Inspecteur, en zoo hoort het, maar daarom juist mag ook geen onderwijzer wegblijven, en dat zoeken te regtvaardigen door niets, dan door het een ander *voorwendsel*.

Dr. *Nassau* zal het niet doen, maar als ik inspecteur was, liet ik op de Vergadering aflezen de namen der afwezigen.

H.

Meppel, 11 Aug.

In het belang van de landlieden, die niet met onderstaande artikelen op de hoogte zijn, diene het volgende:

Sedert onheugelijke jaren wordt hier handel gedreven in een niet zeer algemeen bekend artikel, hetwelk intusschen een eigenaardig voortbrengsel van onzen grond en voor een' belangrijken tak van nijverheid onontbeerlijk is; wij bedoelen den handel in eek of schors.

Volgens oud gebruik moet het hout in deze streken in het begin van Junij van den bast zijn ontdaan en de grond waarop het hout stond, in het laatst dier maand weder voor den eigenaar beschikbaar zijn.

Van den eersten vrijdag na 10 Junij af tot den laatsten vrijdag in Julij wordt de schors hier wekelijks verkocht, en dat met zulk eene geheimhouding, dat men vóór dien tijd zelden den prijs, die betaald wordt, kan te weten komen.

De schors van het akkermaals-hout heeft dit jaar opgebragt van f 4.40 tot f 4.70 het zoogenaamde mud, zijnde eene hoeveelheid van 65 Ned. pd.; de boomschors gold van f 4.60 tot f 4.70.

De landlieden zijn daarmede niet op de hoogte, want juist de boomschors is het waardigste en daarvoor ontvangen ze het minste.

Bij raming denkt men, dat er dit jaar hier 10,000 mud is verkocht.

De vrije verkiezing en herstemming voor leden van den Gemeenteraad, is hier geëindigd; de *vrije* verkiezing van ieder stemgeregtigd burger?

De »Meppeler Courant" zegt naar waarheid (aangaande de herstemming), de vrienden der beide partijen *liepen* bij de kiezers rond om stemmen te verwerven, en men maakte natuurlijk van zijn invloed op de kiezers, hoe men die dan ook hebbe, moreel of anderzins, gebruik, om dezelve te verkrijgen, de een in meerdere, de ander in mindere mate, naar dat men het bij eene *vrije* verkiezing, met de eer en het karacter meer of min overeen brengen kan, *dien* invloed, dat zedelijk dwangmiddel, te doen gelden en daardoor de kiezers van het voornaamste, eene *vrije* vrijwillige keuze te berooven.

Schrijft men uit Beilen, dat bij de kiezers *allerlei middelen* zijn aangewend, om eene zekere partij te doen zegevieren, al zijn wij hier niet naar het stembureau gesleept, al zijn wij niet in statigen optogt daar heen gevoerd met den geestelijke aan het hoofd, zooals wij wel eens lazen, dat in Frankrijk en Belgie geschiedt, hier is het weinig beter toegegaan, en of onze geestelijken allen buiten het spel zijn gebleven, dat betwijfelen wij zeer. Doch ter zake. Men houde ons niet voor partijdig. Hier stonden twee aftredende raadsleden tegenover elkander, en hier *moest* dus tusschen beiden eene keuze gedaan worden, en nu keuren wij af het *stelselmatig tegenwerken* van een man, die jaren lang naar pligt en geweten, het algemeen belang, zonder aanzien des persoons, behartigde, die even goed het vertrouwen der kiezers waardig is als voor zes en twaalf jaren (dit zal niemand ontkennen); men werkte hem tegen tot beleedigens toe, zonder te bedenken, hoedanig zulk eene handelwijze een edelaardig gemoed moest grieven; *wij* keuren af, *niet* dat men tegen hem is, maar dat men van zijne aanhangers spreekt, als loopende aan den leiband van een paar schijnheiligen (zie de aanbeveling van den heer O. in de »Drentsche Courant"), waardoor men, hetzij in 't voorbijgaan gezegd, de 107 kiezers beleedigt, die na de lezing daarvan toch nog op den heer H. gestemd hebben, en betreuren, dat in die aanbeveling een stelsel van verdachtmaking voorkomt, wat wij oneerlijk, wat wij lasterlijk noemen. Voorzeker, de schrijver ten gunste van den heer *Oosterveen* had beter, had waardiger motiven kunnen aanvoeren, had diens verdiensten kunnen aantoonen, dan hen; die voor den heer H. zouden stemmen, als dupes van een paar schijnheiligen te beschouwen; voorzeker ongepaster, ongerijmder, ondoordachter aanbeveling, welke bij ieder weldenkend burger echter de beste zaak bederven zou, kan men niet uitdenken. — Wij keuren verder af, dat men een gedeelte onzer stadgenooten tegen den heer H. zocht in te nemen, door misbruik te maken van een gezegde, dat hij geuit zou hebben, hetwelk de heer H. echter openlijk in de »Meppeler Courant" voor ongegrond en geheel bezijden de waarheid verklaarde. Wij begrijpen niet, hoe velen zulks blindelings geloofden van een man, die zich op godsdienstig terrein immer onzijdig hield, die altijd humaan en verdraagzaam, nimmer blijken gaf de eene gezindte boven de andere te willen begunstigen, hoevelen of eenigen alléén om die reden op vereerend verzoek, zonder zelf te oordeelen, tegen hem stemden. Wij keuren af, dat men zoodanig gezegde, tot een hefboom gebruikt, om, misschien uit onedele redenen, antipathie op te wekken, en dat zoodanige antipathie gevoed wordt, door zoodanigen, wier leus bovenal liefde en verdraagzaamheid moest wezen.

Wanneer men iemand aanbeveelt, men toone zijne verdiensten, maar stelle eene eerlijke tegenpartij in geen hatelijk daglicht, geve haar geen slag in 't aangezigt; had men dit gedaan, men had misschien nog volkomener gezegepraald, en men had den droevigen nasleep van tweedragt, verbittering en geheime wrok niet in hare gevolgen gesteld. De partijen waren dan zoo scherp niet geteekend; voor de eer en waardigheid onzer stad, had het beter geweest; zij, die uit onedele beweegredenen den heer H. tegenwerkten, mogen thans den juichkreet aanheffen, maar dat zij dien niet te vroeg of te luid doen hooren, want die kreet kan wel eens verstommen onder den kreet der verontwaardiging, die oprijst uit de borst van die weldenkende en onpartijdige burgers, die de *vrije* verkiezing willen geëerbiedigd hebben. En bovendien, zij hebben nog geen reden tot die juichtoonen, want wanneer zij meenen den moed gefnuikt, de kracht der tegenpartij gebroken, hare magt verlamd te hebben, wanneer zij in overmoed *zulks* vermeenen, dan vergissen zij zich deerlijk, want die partij, die zij thans magteloos wanen, zal versterkt worden door zoo vele *edelaardige* tegenstanders en die bovenal waarheidlievend als zij zijn, altijd de zijde der beleedigde partij kiezen, die geen waardig burger willen belasterd, geen gezegde misbruikt, en tot onedele doeleinden gebezigd, geene goede bedoelingen willen of kunnen misbruikt zien, en die juist daarom zijne voorstanders, zijne vrienden zullen worden. En zoodanig versterkt, zullen zij krachtiger dan ooit, gesteund door alle weldenkenden daar, waar zulks gevorderd wordt, zich bijeen scharen, met waakzaam oog en onafhankelijken geest, geen invloed op hunne keuze gedoogen, dan alleen de invloed van ware verdiensten en gemoedelijke overtuiging.

Meppel, Aug. 1863. *Veritas.*

De verkiezingen tot vervulling van de vacatures in de gemeentebesturen, door de periodieke aftreding van een gedeelte der leden in dit jaar ontstaan, hebben met vrij groote opgewektheid plaats gehad.

Het oude spreekwoord: »die zit, blijve zitten!" of omdat hij het verdient, of uit louter genade, is hier en daar niet in practijk gebragt, en er waren kiezers die meenden, dat zij hem van den raadsstoel moesten tillen die zich daarop weinig bemoeide met de publieke belangen, die er zeer gemakkelijk zat, met den Burgemeester knikte of 't hoofd schudde, en als hij anderen *ja* of *neen*, *voor* of *tegen* had nagezegd, meende, dat hij zich al bijzonder knap hield. Over het algemeen echter bleven de oude leden, vooreerst omdat zij hun pligt deden en de zaken kenden, en ten anderen, omdat het zoo hard is tegen iemand, die welbehagelijk zit en in de raadzaal al zoo goed gewend is, te zeggen: »gij behoeft er niet weer heen te gaan; op uw stoel zal een ander zitten!"

Hij, die van de verkiezingen spreekt en daarover anderen raadpleegt en met dat doel zijns buurmans huis in 't openbaar bezoekt — hij heet een bedrijver van kwade practijken.

Maar hoe menigeen werkt in 't duister, fluistert, schrijft knipbriefjes, gebruikt door de tweede en derde hand zen-

delingen en zet een gezigt, zoo onschuldig als een kuiken, als er sprake is van bemoeijingen met de stembus.

Kwade practijken — ze zijn af te keuren; maar niet alles wat er, om leven in de verkiezingen te brengen, gebeurt, verdient dien naam.

Integendeel, er is in Drenthe veel te weinig bemoeijing met het verkiezingswerk. Waar is in Drenthe een kiescollegie, dat in 't openbaar vergadert en waarin met vrijmoedigheid over candidaten voor den Raad, voor de Prov. Staten, voor de Tweede Kamer wordt gesproken? Wie zijn het, die durven zeggen: »A. is niet geschikt, omdat hij geene kennis genoeg heeft, òf omdat hij niet vrij is, of omdat hij geen tijd heeft." Wordt er nog een »heer« gevonden, die rijk is en ontzien wordt, en die daarom *mag* spreken, de kiezer uit den burger- en handwerksstand houdt zich over 't algemeen al zeer cordaat, als hij lid wordt van een kiescollegie en er ook komt, en in een hoekje den naam van *zijn* man op het briefje zet. Wij kennen er, die te huis blijven, omdat P. en D. en wie wie al niet meer, het hem kwalijk zouden kunnen nemen, dat hij zich ook al met die dingen bemoeide. Hij moest maar aan 't werk of achter de toonbank blijven!

Zouden die lieden ook verkeerd oordeelen, ook te bevreesd zijn?

»Als gij mijnheer † niet op uw stembiljet plaatst, werkt gij bij mij niet meer!" werd er eens tegen een handwerksman gezegd.

De man zette mijnheer † op zijn biljet.

Niet alleen, dat hij geen ander durfde kiezen, maar hij durfde, zooals eerst zijn plan was geweest, niet eens te huis blijven.

»Als gij mijnheer † niet kiest, vertrekt gij met Mei!" zeide een landheer tegen een man die op zijn erf woonde, en de boer zette hem er tweemaal op.

Zie, dat zijn kwade, dat zijn »gemeene practijken,« en daarom is de kiezer uit den burgerstand, die leven moet van zijn bedrijf, bang; daarom houdt hij zijn mond, daarom blijft hij te huis of brengt zijn biljet in de stembus met den naam van hem, door een kiescollegie van een half dozijn kiezers in de courant geplaatst of hem per biljet te huis gezonden.

Neen, de verkiezingszaak is eene openbare en moet in 't openbaar behandeld worden, en zij, die de kiezers opdrijven, op welke wijze dan ook, doen kwaad, maar ook goed, en wie bepaalt wat de bovenhand heeft. De intriguant maakt den onverschilligen wakker en spoort hem, die 't goed weet en 't goed meent, aan, om tegenover bedrog de waarheid te doen optreden.

Menig goed raadslid dankt zijne plaats aan de kwade practijken, die voor een ander 't kussen reeds hadden geschud.

Hoe meer de intriguanten werken, des te meer komt het te voorschijn dat men bedrogen werd en zooveel te beter zal men leeren toezien.

Die zijn buurman altijd wakker ziet — wrijft zich eindelijk ook de oogen uit, om eens te kijken, wat hij toch eigenlijk doet en hoe hij het doet.

Maar de verkiezings-levendigheid heeft hier en daar verkeerde practijken aan 't licht gebragt — is de klagte van sommigen.

In eene der Drentsche gemeenten, zoo mompelt men, hebben eenige rijksdaalders invloed trachten uit te oefenen. De »Meppeler Courant« keurt het af, dat men er vóór den verkiezingsdag naar elkander toeliep om stemmen te winnen; door rondgebragte recommandatie- of waarschuwingsbriefjes leidde men de kiezers van het regte spoor, enz. enz. Dat geeft geen pas — hooren wij zeggen.

Intusschen — het bewijs dat er stemmen zijn gekocht, is nog niet geleverd en wat nu de middelen betreft, om dezen of genen in den Raad te brengen, het oordeel daarover kan zeer verschillend zijn.

Waarom zouden zij, die overtuigd zijn van het nut dat A. als raadslid zou kunnen stichten, niet bij kennissen mogen rondgaan, om hen in zijne meening te doen deelen en zoo hunne stemmen voor A. te winnen?

Die B. willen kiezen, zeggen, dat de vrienden van A. *niet* overtuigd zijn van diens bekwaamheden maar een ander doel hebben, en de voorstanders van A. beschuldigen die van B. van 't zelfde euvel.

Wie is de officiële taxateur der *overtuigingen?*

Zijn er dan ook geen onverschilligen genoeg, die geprikkeld, ja met scherpe sporen gedreven moeten worden, tot de uitoefening van hun burgerpligt?

En als er nu eens geen verkiezings-collegien, geen dagbladen, geen wezenlijk belangstellenden in goede verkiezingen, geen stembus-intriguanten waren, en niets anders dan de officiële aankondiging van vacatures, het rondbrengen der stembilletten, de bepaling van den verkiezings-dag, plaats had, zoo als dit te doen gebruikelijk is, wat zou er dan van de zaak worden?

Dan zouden er hier en daar niet meer briefjes inkomen dan die der heeren van het kies-bureau, indien zij hunne billetten niet hadden vergeten, en van eenige weinigen, die altijd loeren of er iets in hun belang te doen is, als een ander slaapt.

Als de *onverschilligheid* — het grootste kwaad ten aanzien van het verkiezingswerk — juist door de kwade practijken vermindert, dan zullen ook kwade trouw, bedrog en onbeschaamdheid op den achtergrond treden, en zij, die, achter de schermen, de goede gemeente bij den neus leidden en, haar in stilte uitlagchende, niet het publiek, maar zich zelven of hunne bekenden dienden, hun ellendig handwerk meer en meer laten varen.

Daartoe is het noodig, dat gedurig over het verkiezingswerk in 't openbaar worde gesproken, slinksche streken worden aangewezen, de eenvoudigen, die zich laten verschalken, worden onderwezen, en vooral zij door de publieke stem worden beschermd, die vrij willen, maar niet durven handelen, uit vrees voor verdrukking en wraak.

Dan zullen de zoogenaamde »groote heeren« kiezersverschrikkers, die lieten zeggen: »gij verliest uw werk!" of: »gij verlaat mijn erf, als gij A. of B. niet kiest!" op hunne beurt bevreesd worden, wetende dat zij gevaar loopen, in plaats van blind gehoorzaamd, voortaan in plaats van succes op hun bevel hebben te wachten, dan spot of verachting.

R.

Advertentien.

55jarige Echtvereeniging
van
K. VAN TAREL, Hz.,
en
HENDRIKA WEGGEMAN.
Coevorden 11 Augustus 1863.
Hunne dankbare kinderen.

Bevallen van eene Dochter E. OLDENHUIS TONCKENS—BOSMAN TRESLING.
Emmen den 6 Augustus 1863.
Eenige kennisgeving.

Voorspoedig bevallen van een welgeschapen Zoon SIPHORA S. LEVIE, geboren POLAK.
Smilde den 8 Aug. 1863.

Heden overleed, na eene ongesteldheid van weinige dagen, mijne geliefde echtgenoote JOHANNA MARGARETHA VAN DER VEGT, in den ouderdom van 53 jaren, tot diepe droefheid van mij, mijne kinderen en haren broeder.
Zwolle, 9 Aug. 1863.
H. SCHUTTEVAÊR.

Heden overleed mijne geliefde echtgenoote MARGIEN CREMERS, in den ouderdom van ruim veertig jaren, mij nalatende vier kinderen, uit ons gelukkig huwelijk van vijftien jaren.
Emmen, 11 Aug. 1863.
J. A. WILLINGE.

VINDICAT ATQUE POLIT.

Zij, die LEDEN wenschen te worden van het **GRONINGSCHE STUDENTEN-CORPS**, worden verzocht, **Woensdag den 16den September**, des morgens te 12 uur, te verschijnen in het Lokaal *MUTUA FIDES*, aan de Groote Markt te Groningen.
A. A. F. VAN PANHUIJS,
Sen. Ab actis.

LANDBOUWERS!
TWEE MESTHOOPEN

TE KOOP, bij
J. T. HOUTMAN,
Molenaar te Assen.

REVALENTA ARABICA.

Gisteren kwam bij mij de Schipper en Koopman N. B., die mij verhaalde, dat zijne Echtgenoote wel 5 jaren lang aan hevige buikloop geleden heeft, doch door het gebruik van 3 Bussen REVALENTA radicaal is genezen.
Sneek.
P. T. POTMA.

Zwakke Magen,

die geenen substantiëlen kost verdragen kunnen, moeten DU BARRY's REVALENTA gebruiken, om hunne krachten te herwinnen.

De REVALENTA is geen Medicament, maar een voedsel, dat zeer gunstig op de spijsverteringsorganen werkt en daardoor eene menigte ziekten en onpasselijkheden genezen en voorkomen kan. Er zijn voorbeelden in groote menigte, dat zij ZONDER HULP VAN MEDICIJNEN langdurige ongesteldheden genezen heeft. Duizenden hebben openlijk verklaard, dat zij hunne genezing aan haar te danken hebben. Men kan ze zonder inconvenient gebruiken en de genezing volgt gewoonlijk spoedig.

De echte REVALENTA van de Heeren BARRY DU BARRY en Co., 77, Regentstreet Londen, wordt alleen verkocht door het VERKOOPHUIS en deszelfs Depots.

Men lette er vooral op, dat iedere bus, tot waarborg der echtheid, door »F. VON WINDHEIM en Co., Verkoophuis« geteekend is

De prijs der REVALENTA is: Kleine bussen 87½ cts., 1 pd. *f* 2. 2 pd. *f* 3.50, 5 pd. *f* 8, 12 *f* 16.

VERKOOPHUIS te *Amsterdam*.

Assen, H. P. A. van Gorcum. — Coevorden, C. J. van der Scheer. — Dedemsvaart H. L. van der Vecht. — Gorredijk, S. G. Zwart. — Hoogeveen, Jan van der Wolde Jr. — Oldemarkt, van der Wenden. — Steenwijk, K. Timmerman. — Meppel, Wedw. J. L. Lagro. — Noordwolde, Jacob Veenstra.
En in de bekende Dépôts in de andere steden

MARKTBERIGTEN.

STEENWIJK, 10 Aug. Rogge f 7-50 a f 8-00. Boekweit f 0-00 a f 0-00. Boter ¼ vat f 35-00 a f 36-00.

OLDEMARKT, 8 Aug. Rogge f 7-25 a f 7-50. Boekweit f 0-00 a f 0-00. Boter ¼ vat f 43-00 a f 00-00.

HEERENVEEN, 1 Aug. Rogge f 0-00 a f 0-00. Boekweit f 6-50 a f 6-60. Boter ¼ vat f 43.00 a f 00.00.

NOORDWOLDE, 6 Aug. Rogge f 0-00 a f 0-00. Boekweit f 6-20 a f 6-75. Boter 1 Ned. pd. f »-92 a f »-96.

COEVORDEN, 10 Aug. Rogge f 7-00 a f 7-30. Boekweit f 5-45 a f 5-80. Boter per Ned. pd. 50 cents.

GRONINGEN, 11 Aug.

Tarwe.				**Haver.**				
Oml.	1861	68 pd.	f 0.00.	Dikke	1862	40 pd.	- 3.05.	
——	1862	66 pd.	- 7.40.	——		50 pd.	- 4.25.	
——	——	70 pd.	- 8.20.	W. V.	1862	36 pd.	- 2.90.	
Old.	——	66 pd.	- 7.20.	——		40 pd.	- 3.10.	
——	——	70 pd.	- 8.00.	Zw.	1862	36 pd.	- 2.80.	
Rogge.				——		38 pd.	- 2.90.	
Inl.	1862	62 pd.	f 5.90.	O. V.	1861	40 pd.	- 3.00.	
——	——	66 pd.	- 6.50.					
Buit.	——	68 pd.	- 6.70.	**Boonen.**				
Boekweit.				N. Paardeb.	f 5.25	a	- 6.15.	
N. gr. Zand		62 pd.	- 5.20.	Groene Erwt.	- 0.00	a	- 0.00.	
——		64 pd.	- 5.60.	Graauwe dito	- 0.00	a	- 0.00.	
N. Zwarte		62 pd.	- 5.20.					
——		66 pd.	- 6.00.	**Zaden, enz.**				
N. Veen		64 pd.	- 5.50.	Koolzaad	- 10.00	a	- 12.25.	
Gerst.				Zomerzaad	- 00.00	a	- 00.00.	
N. W. 1863		52 pd.	- 3.95.	G. Mosterdz.	- 0.00	a	- 00.00.	
——		54 pd.	- 4.25.	Grove Gort	- 8-50	a	- 8.75.	
Zomer 1862		54 pd.	- 4.20.	Parel-Gort	- 10.00	a	- 14.00.	
——		56 pd.	- 4.50.	Raapolie per vat	- 38.75	a	- 00.00.	
N. K. 1862		58 pd.	- 4.70.	Boter, 1e soort	- 28.00	a	- 00.00.	
——		60 pd.	- 5.00.	—— 2e soort	- 26.00	a	- 00.00.	

Tarwe in een doen. Rogge iets lager afgegeven. Boekweit in de puike frissche soorten iets hooger verkocht. Gerst meest als voren. Dikke Haver als voren; Voersoorten prijshoudend.

De aanvoer van Koolzaad bedroeg tegen de 2000 lasten, waaronder puike kwaliteit. De stemming was over 't geheel vaster, vooral in de beste soorten, wordende hoofdzakelijk om de meerdere deugd ook hoogere prijzen besteed.

AMSTERDAM, 10 Aug.

TARWE stil; 128 pd. oude bonte Poolsche f 336; 130 pd. witb. dito f 335; 129, 130 p. b. dito f 320, 325; per 2400 kilo Groninger f 285 aan de Zaan.

ROGGE. Pruissische tot de laatste verlaging met redelijken handel; overigens stil; 124 pd. oude Pruiss. f 210; 121, 123 pd. dito f 196, 200; 125 pd. dito f 206, 207, 210; 123 pd. Galatz f 210; 120 pd. Petersb. f 210. Op levering per 2100 kilo weder lager afgegeven; Aug. f 182; Oct. f 188, 187; Maart en Mei f 189, 188.

BOEKWEIT prijshoudend; 125 pd. puike jarige Holst. f 220; Fransche f 180 p. 2100 kilo bij partij.

KOOLZAAD ½ p. vl. hooger; Koningsb. 62½ p. vl.; Polder f 12½, 13; op 9 v. olie in Oct. 71½ p. vl.; Nov. 72 p. vl.; April 74 p. vl.

LIJNZAAD zonder handel.

RAAPOLIE dadelijk en op levering willig; op 6/w. f 41½; vlieg. f 40¼; 1o. Sept. f 40¼; Oct. f 40¼, ½; Nov. en Dec. f 40½, ¾; Mei f 41.

LIJNOLIE dadelijk flaauw, op levering onveranderd; op 6/w. f 47¼; vlieg. f 46; najaar f 43½.

HENNEPOLIE op 6/w. f 48¼; vlieg. f 47.

PETROLEUM f 38 a f 00 per 100 kilo in Kons.

RAAPKOEKEN f 74 a f 76.

LIJNKOEKEN f 9½ a f 13.

SCHIEDAM, 10 Aug. Moutwijn f 12. Jenever f 17½. Amst. proef f 18¾.

251ste Staats-Loterij.

Prijzen van f 100 en daarboven. 5e kl.—

9e lijst.

Nos. 8303, 8897 en 15120 ieder f 1000. — Nos. 705, 1946, 8420, 10455, 10703, 13631, 17953 en 19268 ieder f 200. — Nos. 2740, 4376, 6914, 7557, 10532, 10947, 12234, 15532, 16486, 17362, 18242 en 18401 ieder f 100.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM. — 1863.

		10 Aug. pCt.	11 Aug.			10 Aug. pCt.	11 Aug.
Nederl.				**Polen.**			
Werk. Sch.	2½	64⁵⁄₁₆	64⅜	Aand. fl. 500		157½	157½
dito	3	77⅜	77½	Obligatien	4	73⅞	73⅞
dito	4	100⅝	100⅜	**Spanje.**			
Amort. Syn.	3½			Obligatien	2	48⁷⁄₁₆	48⁷⁄₁₆
Handelm.	4½	141¾	142	Obligatien	3	54¾	
O. I. Leening	4			Binnenl.	3	51½	51⅝
Aand. H. Spw.		111¾		Amortisable		32½	
dito Rijnsp.	4½			Bew. Coup.			
Ned. Bank		180		**Oostenr.**			
Rusland.				Obl. Goll	5		
Obl. Hope	5	102	102¼	dito	4		51½
Ct. 1831/33	5		85	Obl. Metall.	5	63¾	63¹⁵⁄₁₆
dito 1840	4	78		Ob. Rente A.	5	85⅛	85
Or. 2 e 3e 4e L.	4	78½	78½	Obl. Nation.	5	68¼	68⅜
Cert. [illegible] L.	4			Obl. Metall.	2½	32⁷⁄₁₆	32⁹⁄₁₆
Obl. 5e Serie	5	83⁵⁄₁₆	83⁵⁄₁₆	**Belgie.**			
d. 1855 6e S.	5	89⅞	90	Certificaten	2½		
dito van Ass.	6	54¾	55	Rothschild	2½		
				Portugal.			
				Obligatien	3	47¾	47⅞

10 Aug.

Nationale fondsen waren heden iets flaauwer; van buitenlandsche waren Oostenrijksche meer aangeboden, Russische vast, de overigen varieerden weinig.

11 Aug.

Nationale fondsen waren heden onveranderd; van buitenlandsche waren Oostenrijksche vaster, de overigen varieerden weinig.

Gedrukt bij GRATAMA te Assen.